

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany
kierunek studiów:

Akademia Pomorska w Słupsku

**Biuro Rektora:
ul. Bohaterów Westerplatte 64
76-200 Słupsk**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **praca socjalna**

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego stopnia**
2. Forma/y studiów: stacjonarne / niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}
pedagogika, psychologia, nauki socjologiczne

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
pedagogika	136	76

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	psychologia	22	12
2.	nauki socjologiczne	22	12

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Ryszard Kozłowski	Doktor hab. / prof. AP / Z-ca Dyrektora Instytutu Pedagogiki ds. Kształcenia i Studentów / Przewodniczący Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia
Sebastian A. Zdończyk	Doktor / Adiunkt / Kierownik Zakładu Pracy Socjalnej Instytutu Pedagogiki / Instytutowy Koordynator ds. Praktyk Studenckich / Instytutowa Komisja ds. Współpracy z Interesariuszami Zewnętrznymi
Mikołaj J. Łuczak	Doktor / Adiunkt / Instytutowa Komisja ds. Weryfikacji Programów Kształcenia / Instytutowa Komisja ds. Jakości Prac Dyplomowych
Małgorzata Słowik	Doktor / Adiunkt / Instytutowa Komisja ds. Badania Potrzeb Rynku Pracy i Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów
Irena Figurska	Doktor / Adiunkt / Komisja ds. Współpracy z Interesariuszami Zewnętrznymi
Maciej Maraszekiewicz	Magister / Asystent / Instytutowa Komisja ds. Praktyk Studenckich / Członek Zespołu ds. Planowania Dydaktyki

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	5
Prezentacja uczelni	8
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	17
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.	19
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	21
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	22
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	23
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	25
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	25
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	27

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się
WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE	
K1_W01	Nazywa i objaśnia elementarną terminologię używaną w pracy socjalnej i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; zna tradycyjne i współczesna koncepcje pracy socjalnej.
K1_W02	Wyjaśnia i tłumaczy specyfikę dyscyplin naukowych stanowiących podstawy teoretyczne pracy socjalnej, zna najważniejsze stanowiska teoretyczne i problemy praktyczne nauk społecznych oraz badań nad zdrowiem i chorobą.
K1_W03	Opisuje przemiany w strukturze społecznej mające wpływ na jakość życia i zmiany w zakresie problemów społecznych; posiada usystematyzowaną wiedzę interdyscyplinarną na temat funkcjonowania mikrostruktur społecznych (w szczególności rodziny, środowiska lokalnego).
K1_W04	Wyodrębnia i opisuje obszary praktyki pracy socjalnej oraz jej perspektyw.
K1_W05	Identyfikuje zjawiska patologii społecznych, zna rodzaje i sposoby profilaktyki negatywnych zjawisk społecznych oraz metody resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie.
K1_W06	Rozróżnia i wyjaśnia etapy rozwoju człowieka w cyklu życia w aspekcie biologicznym, psychologicznym oraz społecznym; zna zagrożenia dla prawidłowego rozwoju człowieka w różnych fazach.
K1_W07	Tłumaczy elementarną wiedzę z zakresu funkcjonowania człowieka w sytuacji trudnej oraz wiedzę z zakresu pomocy w sytuacjach trudnych.
K1_W08	Opisuje i tłumaczy podstawy doradztwa psychospołecznego.
K1_W09	Ma podstawową wiedzę dotyczącą metod i technik w pracy socjalnej, zarówno tradycyjnych jak i alternatywnych.
K1_W10	Wylicza i charakteryzuje podstawowe metody badań społecznych, narzędzi i technik badawczych oraz sposobów opracowania i analizy wyników badań.
K1_W11	Zna aktualne regulacje prawne z zakresu systemu zabezpieczania
K1_W12	Ma elementarną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej.
K1_W13	Rozpoznaje strukturę, podstawy prawne oraz zasady funkcjonowania systemu pomocy społecznej w Polsce oraz wzajemne relacje trzech zasadniczych sektorów pomocy społecznej.
K1_W14	Charakteryzuje system pomocy społecznej w innych krajach UE.
K1_W15	Nazywa i tłumaczy strukturę i zakres kompetencji systemu ochrony zdrowia, systemu ubezpieczeń społecznych oraz

	rozumie ich powiązania z systemem pomocy społecznej.
K1_W16	Podaje przykłady sposobów pozyskiwania informacji naukowych i źródeł ich pozyskiwania, selekcjonowania i przetwarzania, wie jak pozyskiwać informacje z różnych źródeł z uwzględnieniem technologii informacyjnej oraz przetwarzać informacje cyfrowe i wykorzystywać te technologie w warsztacie własnej pracy zawodowej.
K1_W17	Charakteryzuje kontekst normatywny pracy socjalnej.
K1_W18	Dostrzega i rozumie zasady i podstawowe akty prawne regulujące problematykę ochrony własności intelektualnej.
K1_W19	Rozpoznaje konieczność tworzenia i rozwijania własnego warsztatu pracy jako organizatora: pomocy społecznej.
K1_W20	Określa specyfikę superwizji w pracy socjalnej.
UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI	
K1_U01	Posługuje się podstawowymi umiejętnościami teoretycznymi z zakresu pracy socjalnej w celu projektowania działań społecznych.
K1_U02	Analizuje i interpretuje konkretne zjawiska i procesy społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, gospodarcze) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów.
K1_U03	Generuje sposoby rozwiązania konkretnych problemów społecznych.
K1_U04	Wyjaśnia (również w aspekcie interdyscyplinarnym) mechanizmy zachowań dewiacyjnych oraz interpretuje określone zjawiska, fakty czy zachowania.
K1_U05	Diagnostuje i analizuje przyczyny i przebieg dysfunkcji i kwestii społecznych.
K1_U06	Właściwie dobiera metody pracy socjalnej w konkretnych przypadkach.
K1_U07	Posiada umiejętność diagnozowania problemów społecznych.
K1_U08	Organizuje wsparcie osobom i grupom będącym w trudnych sytuacjach życiowych oraz motywuje do zmian.
K1_U09	Projektuje sposoby wspierania działań na rzecz przeciwdziałania problemom społecznym.
K1_U10	Potrafi konstruować i przeprowadzać badania z wykorzystaniem metodologii badań społecznych, opracowuje wyniki, prezentuje wnioski.
K1_U11	Dociera do aktualnych przepisów prawnych z zakresu pracy socjalnej oraz właściwie je interpretuje.
K1_U12	Przestrzega zasad ochrony własności intelektualnej, poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań.
K1_U13	Stosuje wybrane metody (techniki, narzędzia, strategie) pracy socjalnej.
K1_U14	Diagnostuje potrzeby i wykorzystuje możliwości prawne i organizacyjne oraz umiejętnie koordynuje wsparcie dla poszczególnych grup klientów pracy socjalnej.
K1_U15	Przygotowuje i realizuje odpowiedni program (projekt) w

	odniesieniu do danego problemu społecznego.
K1_U16	Wykorzystuje literaturę i źródła z zakresu pracy socjalnej, a także innych dyscyplin naukowych; stosuje zasady konstruowania pracy naukowej.
K1_U17	Posiada umiejętność tworzenia niezbędnych pism administracyjnych.
K1_U18	Posiada podstawowe umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pracy socjalnej, jak i odbiorcami spoza grona specjalistów.
K1_U19	Samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym).
K1_U20	Potrafi korzystać z nowoczesnych technologii (ICT) i praktycznie wykorzystuje je w pracy.
K1_U21	Posługuje się wybranym językiem obcym na poziomie B2 (według europejskiego systemu opisu językowego), używa podstawowej terminologii z zakresu pracy socjalnej oraz innych nauk społecznych.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K1_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.
K1_K02	Dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.
K1_K03	Posiada krytycyzm we wdrażaniu swojej wiedzy i umiejętności dla efektywnej i skutecznej pracy z jednostką, grupą i środowiskiem lokalnym.
K1_K04	Kreatywnie i aktywnie uczestniczy w pracy organizacji i instytucji realizujących pracę socjalną.
K1_K05	Zachowuje otwartość na współdziałanie z różnymi podmiotami w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, potrafi nawiązywać współpracę z odpowiednimi służbami społecznymi.
K1_K06	Troszczy się o poprawę sytuacji życiowej klientów pomocy społecznej, odpowiednio przygotowuje się do swojej pracy.
K1_K07	Angażuje się w planowanie i realizację działań socjalnych; potrafi określić priorytety w realizacji konkretnych zadań.
K1_K08	Samodzielnie dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań.
K1_K09	Dąży do wykorzystania metod pracy socjalnej dla efektywnego organizowania i realizacji projektów społecznych, uwzględniając aspekty ekonomiczne i polityczne.
K1_K10	Jest zorientowany na kreatywne i przedsiębiorcze myślenie i działanie.
K1_K11	Twórczo orientuje się na rynku pracy i potrafi się na nim odnaleźć.

Prezentacja uczelni

Akademia Pomorska w Słupsku (dalej: AP) powstała w czerwcu 1969 r. jako uczelnia pedagogiczna (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 1969 r.) na bazie powstałego w 1957 r. Studium Nauczycielskiego, przekształconego w 1974 r. w Wyższą Szkołę Pedagogiczną. W 2000 r. WSP przekształcono w Pomorską Akademię Pedagogiczną, a w 2006 r. nadano Uczelni obecną nazwę. W AP prowadzonych jest 38 kierunków o profilu ogólnoakademickim i praktycznym, wchodzących w skład zlikwidowanych we wrześniu 2019 r. pięciu wydziałów. Po reorganizacji, strukturę AP stanowią Katedry i Instytuty oraz jednostki międzywydziałowe (m. in. Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, Biblioteka Uczelniana, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Wydawnictwo Naukowe).

[Kierunek Praca Socjalna](#) został uruchomiony 01.10.2011 r. po uzyskaniu Decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5.10.2010 r. W latach 2011-2017 kierunek był prowadzony w Instytucie Pedagogiki i Pracy Socjalnej, a od roku akademickiego 2017/2018 w ramach Katedry Pracy Socjalnej jako jednostki wydziałowej. Po reorganizacji Uczelni i likwidacji wydziałów, od roku 2019 prowadzenie kierunku przejął ponownie Instytut Pedagogiki (dalej: IP) w tym reaktywowany w nim Zakład Pracy Socjalnej.

Misją [\[Załącznik nr 7\]](#) i [Strategią Rozwoju Akademii Pomorskiej \[Załącznik nr 8\]](#), a tym samym prowadzenia studiów na kierunku Praca Socjalna [\[Załącznik nr 42, Strategia Rozwoju Instytutu Pedagogiki i Pracy Socjalnej Akademii Pomorskiej w Słupsku na lata 2013-2022\]](#) jest: rozwijanie, interpretowanie, przechowywanie i przekazywanie wiedzy zgodnie z kanonem wiedzy uniwersalnej, dostosowanie oferty edukacyjnej, badawczej i kulturalnej do potrzeb regionu, w tym do wymogów szybko zmieniającego się rynku pracy, współpraca międzynarodowa, kształcenie i promowanie absolwentów kierunku na rynku pracy, prowadzenie badań wnoszących istotny wkład w rozwój nauki, edukacji, kultury i gospodarki, a także wspieranie rozwoju Słupska i regionu prowadzoną działalnością dydaktyczną, badawczą i kulturalną oraz ich promocja w kraju i za granicą. Prowadzenie kierunku Praca socjalna jest wyrazem kultywowania i rozwijania tradycji akademickiej Uczelni oraz Instytutu w domenie pedagogiki.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1/ Studia na kierunku Praca socjalna prowadzone w Instytucie Pedagogiki (IP) są zgodne ze strategią uczelni oraz polityką jakości. Pozostają w związku z misją i celami Akademii Pomorskiej, które określa Statut Akademii Pomorskiej [Załącznik nr 1] i „Strategia Rozwoju Akademii Pomorskiej w Słupsku na lata 2013-2022” [Załącznik nr 8]. Strategia ta odwołuje się, do uniwersalnych wartości w zakresie nauki i relacji społeczno-kulturowych, a kształcenie kompetentnych i świadomych etosu zawodowego pracowników socjalnych, jest jednym z kluczowych elementów jej realizacji. Podkreślić należy, że dobra współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, relacje międzynarodowe i aktywność naukowo-badawcza oraz fakt prowadzenia studiów na kierunku Praca socjalna o profilu ogólnoakademickim, wpisują się w strategię uzyskania przez Akademię Pomorską statusu uniwersyteckiego.

2/ Kierunek Praca socjalna realizowany w IP wpisuje się w trzy dyscypliny: pedagogikę (dyscyplina wiodąca), socjologię i psychologię, w tych obszarach realizowana jest działalność naukowa służąca realizacji misji i strategii AP. Interdyscyplinarny charakter pracy socjalnej jako profesji i jej nieobecność w polskim podziale dyscyplin naukowych, skłaniają do kontekstowego traktowania dorobku badawczego pracowników IP (w tym Zakładu Pracy Socjalnej) i studentów, związanego z prowadzonym kierunkiem. Do zagadnień priorytetowych należą kwestie związane z pedagogiką społeczną i socjologią problemów społecznych, w tym z dynamiką procesów marginalizacji/demarginalizacji społecznej oraz zagadnienia rynku pracy wraz z ich społeczno-kulturowymi i ekonomicznymi uwarunkowaniami.

Do istotnych osiągnięć naukowych Akademii Pomorskiej, w zakresie dyscypliny wiodącej dla kierunku Praca socjalna, zaliczyć należy m.in.: uzyskanie przez Annę Babicką-Wirkus stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (2019), stopnia dr. hab. Piotra Próchniaka (nauki humanistyczne, psychologia), dr. Pawła Kozłowskiego (stopień doktora, 2017 r.), dr Martę Gliniecką (stopień doktora, 2018)

Publikacje wysokopunktowane: Daria Bieńkowska, Agnieszka Lipska-Sondecka, Ryszard Kozłowski, Cross-Border Access to Health Care in the European Union as a Sustainable Development Policy, European Research Studies Journal, Volume XXIII, Issue 3, 85-92, 2020, DOI: 10.35808/ersj/1626 (100 pkt.); Irena Figurska, Relations between employees and their superiors in the process of knowledge management in organizations, Proceedings of the 34th IBIMA Conference on 13-14 November 2019 Madrid, Spain. Conference proceedings (ISBN: 978-0-9998551-3-3, p. 9654-9668. (70 pkt.), Anna Babicka-Wirkus, From authoritarianism to emancipation. About the dangerous areas of relationship between the probation officer and the ward, Polish Journal of Social Rehabilitation 2019, vol.17, p. 97-107, doi 10.22432/pjsr.2019.17.09 (70 pkt.), Paweł Kozłowski, Family probation in Poland – the dynamics of the intensity of tasks in the investigation and enforcement proceedings, Polish Journal of Social Rehabilitation 2019, vol.17, p.125-142, doi 10.22432/pjsr.2019.17.11 (70 pkt.).

Liczba wydanych autorskich monografii naukowych w Instytucie Pedagogiki za lata 2017-2020: 14, monografii pod redakcją: 7, liczba artykułów w czasopismach: 108.

Warto również wymienić nagrody Rektora AP przyznawane pracownikom badawczo-dydaktycznym Zakładu Pracy Socjalnej IP za działalność naukową, w tym dla: dr Ireny Figurskiej w roku 2017 i dr hab. Ryszarda Kozłowskiego prof. AP w roku 2018.

Realizowana orientacja badawcza koresponduje z zawartością merytoryczną programu studiów, jego celami i kierunkowymi efektami uczenia się, dając studentom możliwość partycypacji w działaniach doświadczonych badaczy. Pracownicy biorąc pod uwagę swoje dokonania naukowe i badawcze mogą wskazywać zmianę treści i efektów w sylabusach i WEK. Jest to procedura funkcjonująca na uczelni [Załącznik nr 6, Instrukcja dotycząca weryfikacji efektów kształcenia dla przedmiotu/modułu w systemie HMS „Wirtualny Dziekanat”; Załącznik nr 43a-d, Raporty Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia] . W roku 2019/2020 studentki Pracy socjalnej współpracowały z komitetem organizacyjnym [konferencji](#) „Prawa człowieka a priorytety Agendy 2030 na rzecz Zrównoważonego Rozwoju. Inkluzja, równość, godność i ludzkie bezpieczeństwo” (Akademia Pomorska, Pracownia Bioetyki i Praw Człowieka, Europejskie Centrum Solidarności, Gdańsk 18.11.2019), studenci brali też udział w sympozjum pt. „Między wiedzą potoczną a naukową. W biografiami uczonych i socjo-pedagogicznych dyskursach” (Akademia Pomorska w Słupsku, Polskie Towarzystwo Pedagogiczne). W roku bieżącym studenci biorą udział w projektach badawczych finansowanych ze środków na badania statutowe AP: „Społeczne i pedagogiczne aspekty rehumanizacji medycyny” oraz „Polska pedagogika religii – między inkluzją a ekskluzją społeczną. Projekt pracy edukacyjnej i społecznej w paradygmacie interreligijnym i interkulturowym”. Wybrani studenci zaangażowani są też w działania Pracowni Bioetyki i Praw Człowieka. Efekty inicjatyw naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia studentów.

3/ Koncepcja kształcenia została wypracowana na podstawie wieloletnich doświadczeń, a także (wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi oraz ze studentami) poddawana była wielokrotnie modyfikacjom zmierzającym do podniesienia jakości kształcenia oraz dostosowania programu do potrzeb rynku pracy i potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Konsultacje dot. treści i harmonogramu kształcenia odbywają się w formie osobistej i/lub korespondencyjnej. Dzięki propozycji zajęć do wyboru (Program: Tabela 3.4.4.) studenci mają wpływ na dobór treści kształcenia.

4/ Absolwent SPS na kierunku Praca socjalna, posiada kompetencje i uprawnienia (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej) niezbędne do zatrudnienia jako pracownik socjalny w instytucjach i placówkach pomocy społecznej i ochrony zdrowia (sektor publiczny i niepubliczny), wszelkich organizacjach gdzie świadczy się pracę socjalną (szczegółowe zestawienie w Programie studiów), a także jest przygotowany do kontynuacji nauki i pracy badawczej w ramach SDS – zgodnie z misją AP.

5/ Kształcenie prowadzone jest w sposób gwarantujący studentom uzyskanie wszechstronnej, pogłębionej wiedzy z zakresu teorii i metodyki pracy socjalnej, rozwijając umiejętność interpretacji wpływu złożonych zjawisk społeczno-kulturowych i gospodarczych na trajektorię losów jednostek i grup społecznych. Specjalność Praca socjalna w pomocy społecznej i środowisku wielokulturowym, otwiera przed studentami szersze horyzonty aktywności poznawczej i praktycznej w środowiskach niehomogenicznych kulturowo, świadczy o tym m.in. zainteresowanie kierunkiem studentów z zagranicy. Elementem istotnym są ujęte w Programie dla obydwu trybów, wykłady monograficzne poświęcone zagadnieniom, które: 1) nie znajdują odzwierciedlenia w przedmiotach ogólnych i kierunkowych, a są szczególnie istotne z punktu widzenia międzynarodowych doświadczeń w zakresie pracy socjalnej, 2) są podejmowane w badaniach Zakładu Pracy Socjalnej IP i dotyczą np.: medycznej/klinicznej pracy socjalnej, zarządzania wiedzą, czy filozofii człowieka i aksjologii.

SPS Praca socjalna o profilu ogólnoakademickim, przygotowują do prowadzenia analiz i badań własnych, w tym w ramach obowiązkowych przedmiotów: Metodologia nauk społecznych, Diagnozowanie problemów społecznych i Seminarium dyplomowego. Ułatwia to dalszy potencjalny rozwój naukowo-badawczy i motywuje absolwentów do podnoszenia kompetencji na SDS.

6/ W odniesieniu do specjalności *Praca socjalna w pomocy społecznej i środowisku wielokulturowym*, związek kluczowych (wybranych) kierunkowych efektów uczenia się z koncepcją, poziomem i profilem studiów przedstawiono z podziałem na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne –

uwzględniając jednocześnie specyfikę kierunku wynikającą z jego interdyscyplinarności. Poniżej podano również przykłady wybranych, kluczowych efektów uczenia się w każdym z obszarów, stosując ich symbole zgodnie tabelą „Kierunkowych efektów uczenia się” zawartą na początku Raportu. Wybrane kluczowe efekty, uwzględniając niezbędne w prowadzeniu badań naukowych kompetencje społeczne charakterystyczne dla profilu ogólnoakademickiego, przyporządkowane są dyscyplinom: pedagogika (dyscyplina wiodąca), socjologia, psychologia, w stosunku określonym szczegółowo w kartach przedmiotów, zgodnie z założeniami Programu studiów, w zakresie treści programowych zapewniających ich osiągnięcie. Na kierunku *Praca socjalna* w celu oceny poziomu realizacji wszystkich efektów kształcenia (w tym przykładowo podanych poniżej) oraz ewentualnej konieczności modyfikacji szczegółowych treści poszczególnych przedmiotów i formy kształcenia, stosuje się obowiązujący w AP system Weryfikacji Efektów Kształcenia (WEK) zgodnie z Uchwałą Nr R/0004/33/13 Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 19 czerwca 2013 roku w sprawie zatwierdzenia wytycznych do opracowania procedur weryfikowania efektów kształcenia w programach studiów w Akademii Pomorskiej w Słupsku; zmienioną Uchwałą Nr R.000.67.15 z dnia 25.11.2015 r. oraz Uchwałą Nr R.000.10.16 z dnia 24.02.2016 r.

Wiedza:

- koncepcja: przekazanie wiedzy pozwalającej kontekstowo rozumieć problemy społeczno-kulturowe i ekonomiczne; kształtować własne postawy w pracy zawodowej zgodnie etosem pracownika socjalnego;
- poziom SPS: przekazanie wiedzy niezbędnej do efektywnej i skutecznej pracy zawodowej;
- profil ogólnoakademicki: umożliwienie studentom budowania zaplecza teoretycznego i metodologicznego, umożliwienie współuczestnictwa w inicjatywach naukowych, zapoznawanie z aktualnymi wynikami badań pracowników IP w tym ZPS, przygotowanie do prowadzenia badań własnych i rozwijania kompetencji na SDS;
- symbole wybranych kluczowych efektów uczenia się: K1_W01, K1_W02, K1_W03, K1_W10, K1_W12, K1_W15, K1_W19.

Umiejętności:

- koncepcja: nabycie umiejętności przeprowadzania interdyscyplinarnych analiz, wnioskowania i projektowania interwencji w zakresie pomocy społecznej;
- poziom SPS: studenci nabywają umiejętności stosowania metod i technik pracy socjalnej, z uwzględnieniem specyfiki społeczno-kulturowej grup oraz psychospołecznej jednostek;
- profil ogólnoakademicki: zdobycie umiejętności w zakresie prowadzenia badań złożonych problemów społecznych, których skuteczna i wielopłaszczyznowa analiza wykracza poza samą metodykę pracy socjalnej; partycypacja i bezpośredni dostęp do wyników badań w IP; kształtowanie własnego światopoglądu opartego na wiedzy i znajomość granic poznania naukowego;
- symbole wybranych kluczowych efektów uczenia się: K1_U02, K1_U04, K1_U07, K1_U10, K1_U13, K1_U15, K1_U16, K1_U19.

Kompetencje społeczne:

- koncepcja: nabycie kompetencji samoświadome, krytycznej oceny własnej wiedzy, umiejętności, postaw i schematów komunikowania się; promowanie i utrwalanie odpowiedzialności zawodowej i etosu pracownika socjalnego;

- poziom kształcenia SPS: studenci nabywają i kształtują kompetencje w zakresie współpracy z przedstawicielami własnego środowiska zawodowego i współpracy międzyinstytucjonalnej w rozwiązywaniu problemów społecznych w środowisku wielokulturowym;
- profil ogólnoakademicki: wykształcenie samodzielności, autokrytycyzmu i umiejętności pracy w wielodyscyplinarnych zespołach – kompetencje te, są charakterystyczne także przedstawicieli środowiska akademickiego. Program pozwala połączyć konstytutywne elementy etosu pracownika socjalnego i naukowca, dając aksjologiczny, metodyczny i komunikacyjny dalszej aktywności zawodowej i badawczej;
- symbole wybranych kluczowych efektów uczenia się: K1_K01, K1_K03, K1_K05, K1_K07, K1_K08.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Program uwzględnia coraz powszechniejszą w Polsce wielokulturową różnorodność rozmaitych środowisk potencjalnych klientów, beneficjentów i podopiecznych; aktywizuje studentów do podejmowania badań, którą mogą realizować we współpracy z wykładowcami i kontynuować na innych kierunkach SDS realizowanych w Instytucie Pedagogiki.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

1/ Treści programowe są zgodne z zakładanymi efektami uczenia się. Są kompletne i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się przewidzianych programem studiów.

Instytut podejmuje działania wspomagające kształtowanie treści uczenia się, efektów uczenia się, harmonogramu oraz programu studiów, na spotkaniach podmiotów odpowiedzialnych za ich jakość. Aktualizacji stanu wiedzy dotyczącej treści programowych dokonuje się poprzez sugestie nauczycieli akademickich (procedura WEK), studentów i absolwentów oraz wytyczne przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych działających w zakresie pracy socjalnej. Instytutowa Komisja ds. WSZJK gromadzi napływające w każdym roku akademickim propozycje dotyczące doskonalenia efektów uczenia się. W miarę możliwości są one uwzględniane podczas przygotowywania programów na kolejny cykl kształcenia.

Dobór kluczowych treści kształcenia opisanych w kartach przedmiotów (Program studiów) związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek (pedagogika – dyscyplina wiodąca, socjologia, psychologia) wynika z Tabeli zamieszczonej w Kryterium 4. Raportu, wskazującej kompetencje, zakres dyscyplinarny i publikacje członków kadry badawczo-dydaktycznej – w powiązaniu z prowadzonym przedmiotem.

Przykładowe, kluczowe treści kształcenia uwzględnione w Programie studiów powiązane z wybranymi, kluczowymi kierunkowymi efektami uczenia się – opisanymi w Kryterium 1. pkt. 1.6. Raportu podano w **Załączniku nr 25**, gdzie uwzględniono treści kształcenia w zakresie znajomości języków obcych.

2/ Na kierunku Praca Socjalna różnorodne metody kształcenia zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, zapewniają ogólnoakademicki poziom wykładu i odniesienie do praktyki. Prócz klasycznego wykładu stosuje się metody aktywizujące studentów,

projekty, prezentacje, zależnie od specyfiki danej grupy studentów, ich możliwości i potrzeb, które zgłaszają w czasie zajęć.

Wykładowcy uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej dzięki uczestniczeniu w kursach w zakresie dydaktyki i metodologii. W dobie pandemii zakres metod kształcenia znaczenie się wzbogacił. Zachowując standardy dydaktyki kształcenia zdalnego, wykładowcy częściej wykorzystują metody aktywizujące, wykład konwersatoryjny czy rozbudowany system ćwiczeń: pracy z tekstem, czy innym materiałem dydaktyczno-problemowym. Pomocą w rozwijaniu tych procesów są techniki informatyczne i zaangażowane technologicznie komunikatory. Praktyka pokazuje, że stosowane metody dydaktyczne stymulują studentów do własnych poszukiwań i studiowania w zakresie rozbudzonych na zajęciach zainteresowań. Prowadzący zajęcia mają świadomość że przygotowują studentów nie tylko do aktywności praktycznej, ale także prowadzenia działalności naukowej.

Cechy, które wyróżniają metody kształcenia to: angażowanie studentów, inspirowanie, uwrażliwianie na drażliwe kwestie kulturowe i społeczne, aktywizowanie na każdym poziomie i aspekcie kształcenia. W kształceniu studentów Pracy Socjalnej metody dobierane są kompleksowo, aby uzyskać jak najlepsze efekty oraz rozbudzić krytyczną refleksję i ciekawość studentów, pozostają zgodne ze standardami kształcenia i wymogami stawianymi przez współczesny świat (także jeśli chodzi o znajomość języków obcych i ich wykorzystanie).

3/ Program studiów nie został przygotowany do kształcenia on-line, na platformie e-learningowej, czy blended learning, ale w zaistniałej sytuacji pandemicznej stosując się do wytycznych Ministra, AP opracowała szereg wytycznych do prowadzenia zajęć w trybie zdalnym [Załącznik nr 24, Zarządzenie z dnia 4 maja 2020 ws. organizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość; Załącznik nr 29, Zarządzenie nr R.021.144.20 Rektora AP z dnia 15.10.20 r. w spr. zmiany Zarządzenia R.021.114.20 w spr. organizacji kształcenia w AP w Słupsku; Załącznik 29a, Zarządzenie nr R.021.114.20 z dnia 4 września 2020 roku w sprawie organizacji kształcenia w Akademii Pomorskiej Słupsku w okresie zagrożenia koronawirusem; Załącznik 29b, Zarządzenie nr R.021.62.20 Rektora AP w Słupsku z dnia 4.05.20 r. w sprawie organizacji kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość [Załącznik 29c, Wytyczne w sprawie organizacji kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Akademii Pomorskiej w Słupsku].

Realizacja zajęć na kierunku praca socjalna została przeorganizowana zgodnie z tymi wytycznymi i wdrożyła szereg metod kształcenia zdalnego.

4/ Proces uczenia dostosowany jest do potrzeb grupowych i indywidualnych, zwłaszcza do studentów z niepełnosprawnością. Władze Uczelni i Instytutu Pedagogiki wychodzą naprzeciw osobom z niepełnosprawnościami, a także tym, którzy nie mogą uczestniczyć w zajęciach osobiście (obecnie online) – stosuje się tu Indywidualną Organizację Studiów, zgodnie z rozdziałem IX Regulaminu studiów, [Załącznik 34a, Regulamin Studiów]. Za organizację tego procesu odpowiedzialny jest zastępca dyrektora instytutu ds. kształcenia i studentów, który koordynuje zindywidualizowaną pracę studentów z nauczycielami akademickimi.

Zapisy §10 Rozdział III Regulaminu studiów [Załącznik nr 34a], wskazuje możliwe rozwiązania w tym zakresie. W AP funkcjonuje także pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami. Na kierunku Praca socjalna uczyło się kilka osób z niepełnosprawnością, a stworzone dla nich warunki umożliwiły im przygotowanie i obronę pracy dyplomowej. W niektórych przypadkach praca socjalna była kolejnym kierunkiem studiów, które podjęły te osoby.

5/ Harmonogram studiów, zarówno tych o profilu stacjonarnym, jak i niestacjonarnym, konstruowany jest w taki sposób, aby poszczególne dni wykładowe stanowiły równomierne bloki czasowe. Standardem na AP jest prowadzenie ćwiczeń w mniejszych grupach. Możliwe jest realizowanie zajęć do wyboru, co reguluje Procedura wyboru przedmiotów w ramach przedmiotów wybieralnych na studiach SPS kierunku Praca socjalna [Załącznik nr 26].

Przyjęta liczba godzin na 1 ECTS to 30 godz., co zgodnie z Programem studiów daje łącznie 180 ECTS dla obydwu trybów kształcenia wliczając zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka obcego, przy czym łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 173 w ciągu 6 semestrów. Z ogólnej liczby ECTS, student musi uzyskać 12 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych (filozofia, nauki o kulturze i religii), 10 ECTS w ramach praktyk zawodowych oraz 95 ECTS (tj. 53%) w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach do których przyporządkowany jest kierunek studiów (pedagogika, socjologia, psychologia). Student musi też uzyskać 57 ECTS w ramach 24 zajęć do wyboru z 12 grup zajęć ogółem.

6/ Uwzględniając przewidziane w Programie efekty uczenia się dla kierunku *Praca socjalna* wprowadzono zróżnicowane formy zajęć, odpowiednio dla zajęć teoretycznych i praktycznych. W zajęciach teoretycznych formy to: wykład, wykład konwersatoryjny. Zajęcia praktyczne realizowane są w formach: ćwiczeń audytoryjnych, laboratoriów, seminariów i praktyk, co w szczególności umożliwia realizację efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych przewidzianych w Programie. Zajęcia na studiów stacjonarnych i niestacjonarnych różnią się liczbą godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz zakresem czasowym indywidualnej pracy studenta według zasady, że liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela na studiach niestacjonarnych stanowi 60% wymiaru przewidzianego dla studiów stacjonarnych.

7/ Program i organizację praktyk, miejsce ich odbywania określa stosowny Regulamin praktyk [Załącznik nr 27, Regulamin praktyk szczegółowy], który udostępniony jest dla studentów na stronie internetowej Zakładu Pracy Socjalnej w linku [Praktyki](#). Miejscami praktyk są m.in. Domy Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, gminne ośrodki pomocy społecznej. Lista ośrodków jest aktualizowana i poszerzana tak, aby uzyskać jak najlepsze efekty uczenia się.

W Zakładzie Pracy Socjalnej wyznaczony jest opiekun praktyk. **Załącznik nr 27** omawia zakres obowiązków opiekuna praktyk, który odpowiada za organizację praktyk oraz osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się. W Programie przewidziano ogółem 300 godz. praktyk (10 ECTS). W harmonogramie studiów „Praktykę zawodową (ciągłą)” przewidziano w II, IV i VI semestrze oraz „Praktykę śródroczną z metodyką pracy socjalnej” w semestrze V. Opiekun praktyk jest osobą, która ma szerokie kontakty ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, a jednocześnie jest wykładowcą na kierunku praca socjalna, tylko wówczas sposób jego działania może sprostać poziomowi, który chcemy osiągnąć w zakresie kształcenia. Opiekun praktyk (obecnie) jest osobą doświadczoną i posiada kompetencje do prowadzenia praktyk. Na bieżąco współpracuje ze środowiskiem lokalnym, a także jego wykształcenie pozwala na sprawne prowadzenie praktyk (psycholog, socjolog).

Aktualizacja miejsc praktyk jest na bieżąco monitorowana i uzupełniana. Studenci sami wybierają miejsce na praktykę, którą zatwierdza opiekun praktyk – bierze pod uwagę zgodność z kierunkiem kształcenia, a także warunki jakie panują w danej instytucji (np.: zaplecze organizacyjne, możliwości rozwoju, czy też dalszego zatrudnienia). Studenci, po zakończonych praktykach, przedstawiają między

innymi opiekunowi praktyk z ramienia uczelni, wypełniony dziennik praktyk wraz z podpisem opiekuna ze strony instytucji gdzie odbywał praktykę, jak również ocenę przydatności do zawodu. Również studenci wypełniają ankiety dotyczące samych praktyk – dokonują ich oceny. Ponadto, po zakończonej praktyce, sami oceniają praktyki, jak i samą ich organizację. Również na bieżąco podczas spotkań z opiekunem praktyk mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące ich przebiegu. W razie jakichkolwiek problemów, opiekun praktyk podejmuje stosowne działania.

Ocena osiągnięć efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy. Oprócz podstawowych dokumentów jakie student ma obowiązek dostarczyć po zakończonej praktyce, opiekun praktyk dokonuje analizy praktyk w miejscu gdzie student ją odbywa np.: poprzez wizytacje, rozmowy z pracodawcą w czasie trwania praktyki i po jej zakończeniu. Kompleksową weryfikację i ocenę osiągania przez studentów zamierzonych efektów uczenia się w tym zakresie umożliwiają analiza wpisów do indywidualnego Dziennika praktyk oraz opinia osoby uprawnionej w miejscu ich odbywania. Odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Przy ocenie doboru miejsc odbywania praktyk, bierze się każdorazowo pod uwagę infrastrukturę, wyposażenie i profil prowadzonej tam działalności – uwzględniając w szczególności fakt prowadzenia w nich „pracy socjalnej” zgodnie z obowiązującymi definicjami profesji. Zasada ta dotyczy zarówno doboru miejsc odbywania praktyk, które zapewnia Uczelnia, jak również tych wybieranych indywidualnie przez studentów. Wszystkie instytucje współpracujące z Akademią Pomorską w Słupsku, mają infrastrukturę i wyposażenie miejsc, gdzie odbywa się praktyka, zgodnie z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, co umożliwią osiągnięcie efektów kształcenia.

Treści programowe praktyk podlegają ocenie i modyfikacji zgodnie z obowiązującymi w AP procedurami weryfikacji efektów uczenia się, co pozwala na jego doskonalenie we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Korespondują z planem studiów tak, aby studenci mogli osiągnąć jak najlepsze efekty uczenia się.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

1/ Przyjęcie kandydatów na studia realizowane jest w oparciu o zasady rekrutacji określone w: [Uchwała nr R.000.42.19 Rektora AP w Słupsku z dnia 19.06.19 r. w spr. zasad i trybu przyjęć oraz zakresu egzaminu wstępnego na studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia i jednolite studia magisterskie w roku akad. 2020/2021](#) [Załącznik nr 13], w tym na kierunek Praca socjalna. Szczegółowe dane i informacje podane są na stronie internetowej uczelni: [e-rekrutacja](#), gdzie określono kryteria kwalifikacji kandydatów na studia [Zob. link [Zasady rekrutacji](#)]. Ogólnodostępność kryteriów rekrutacji zapewnia równe szanse wszystkim kandydatom starającym się o przyjęcie na studia w Akademii Pomorskiej w Słupsku.

2/ Efekty uczenia się uzyskane przez studenta na innej uczelni weryfikowane są na podstawie przedłożonej dokumentacji przebiegu studiów przez Biuro ds. Obsługi Studentów i Doktorantów, po uprzednim uzyskaniu opinii dyrektora Instytutu Pedagogiki [§12 i §14 Regulaminu studiów, **Załącznik nr 34a**].

3/ Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała nr R.000.56.19 Senatu AP w Słupsku z 24.09.2019 r. w sprawie dostosowania organizacji potwierdzenia efektów uczenia się do wymagań określonych w ustawie z dnia 20.07.2018 r. Prawo o szkolnictwie

wyższym. Zgodnie z zawartymi w uchwale regulacjami, pierwsza weryfikacja o charakterze formalnym wykonywana jest przez pełnomocnika Rektora ds. potwierdzenia efektów uczenia się, którą, każdorazowo powołuje Rektor AP, druga zaś, o charakterze merytorycznym, realizowana jest na poziomie Instytutu Pedagogiki. Potwierdzenie efektów zatwierdzone jest przez Komisję ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się, a po uzyskaniu jej opinii, decyzję Komisji zatwierdza Rektor.

4/ Zasady i warunki oraz tryb dyplomowania w Instytucie Pedagogiki zaprezentowane są w Załączniku nr 29. W dokumencie podano sposób składania pracy do systemu uczelnianego, obieg dokumentów i procedury związane z samą obroną pracy [Regulamin Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku (Uchwała Nr R.000.46.19 Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 19 czerwca 2019 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku)]

5/ Monitorowanie i ocena postępów studentów kierunku Praca socjalna odbywa się systematycznie poprzez działania pracowników i kierownika Zakładu Pracy Socjalnej, dyrekcji IP oraz władz AP. W ramach IP prowadzone są działania nakierowane na doskonalenie procedur zmierzających do poprawy jakości kształcenia i atrakcyjności programu studiów. Kwestie efektów corocznej rekrutacji, odejść (skreśleń) studentów czy też terminowości kończenia studiów są analizowane na zebraniach Zakładu Pracy Socjalnej, a także podnoszone na posiedzeniach Rady Instytutu.

Na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie student ma stały dostęp do informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Podstawowymi narzędziami jest karta oceny i system HMS.

Zgodnie z regulaminem studiów (§ 28 ust. 15) w uzasadnionych przypadkach rektor może zarządzić na wniosek studentów powtórne zaliczenie zajęć, określając formę zaliczenia/egzaminu. Ponadto studentowi przysługuje prawo złożenia wniosku o przeprowadzenie komisyjnego zaliczenia zajęć/egzaminu w trybie określonym w § 31 ust. 12 oraz § 36 Regulaminu Studiów.

6/ Weryfikacja efektów uczenia się na kierunku Praca socjalna jest zgodna z procedurami określonymi dla Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Instytucie Pedagogiki na różnych etapach kształcenia poprzez: bieżącą ocenę pracy studenta w trakcie trwania zajęć (projekty, prezentacje, pisemne prace zaliczeniowe, raporty, aktywność itp.), zaliczenia z oceną poszczególnych przedmiotów w ramach kolokwium (testy, prace pisemne itp.), egzaminy przedmiotowe, praktyki zawodowe, ocenę prac dyplomowych, egzamin dyplomowy, sprawozdania nauczycieli z realizacji poszczególnych przedmiotów, ankietę oceny zajęć przez studentów – ewaluacyjną, wyniki hospitacji zajęć.

Przy weryfikacji efektów uczenia się na potrzeby ewaluacji programu uwzględnia się również: opinie opiekunów praktyk, opinie opiekunów poszczególnych roczników studiów, opinię koordynatora praktyk, opinie studentów zgłaszane przez ich przedstawicieli, opinie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, wyniki badania losów absolwentów.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się, uzyskanych w trakcie praktyki zawodowej, jest określony przez opracowany zgodnie z zasadami obowiązującymi w Akademii Pomorskiej w Słupsku Regulamin Praktyk oraz dokumentację programową. Natomiast proces weryfikacji efektów uczenia się poprzez pracę i egzamin dyplomowy określa regulamin dyplomowania obowiązujący w Instytucie Pedagogiki. W regulaminie uwzględnione zostały zasady dotyczące prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego zawarte w Regulaminie Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku (Uchwała Nr R.000.46.19 Senatu

Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 19 czerwca 2019 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku).

7/ Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych w toku studiów są różnorodne w zależności od konkretnego efektu i przedmiotu, przy czym dominujące znaczenie mają metody weryfikacji związane z formą zaliczenia (kolokwium, pisemna praca zaliczeniowa, prezentacja, egzamin, proces dyplomowania [Załącznik nr 21, Regulamin dyplomowania w Instytucie Pedagogiki na kierunku Praca Socjalna]. Sposób weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyki zawodowej jest określony przez opracowany Regulaminie Praktyk [Załącznik nr 27] oraz dokumentację programową. Egzamin z języków obcych kończy każdy semestr, na koniec kształcenia student otrzymuje jedną ocenę z modułu. Stosuje się procedurę WEK – zgodnie uczelnianą polityką jakości.

Do najczęściej stosowanych metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się zaliczyć można: kolokwium lub test (wiedza), wykonanie zdania lub projektu (umiejętności), raporty, analizy przypadku (kompetencje społeczne). Do przykładowych tematów podejmowanych w pracach są kwestie związane z charakterystyką zjawisk i procesów, wyjaśnienia zależności cech i pojęć względem siebie, rozbieżności pomiędzy nimi.

Tematyka prac dyplomowych dobierana jest w taki sposób, aby powiązać zagadnienia praktyczne z nabywaniem kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej prowadzących seminaria. Tematyka prac przedstawiana jest i omawiana na radach Instytutu Pedagogiki, wcześniej w Zakładzie Pracy Socjalnej. Tematy dotyczą głównie problemów, z którymi stykają się pracownicy socjalni, kwestii społecznych i kulturowych. Prace dyplomowe są pracami badawczymi, przygotowywanymi zgodnie z metodologią stosowaną w naukach społecznych, w pedagogice. Wykaz prac dyplomowych za lata 2019 i 2020 znajduje się w Cz. III [Załącznik nr 2, p. 7].

Prace dokumentujące osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów, takie jak testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty realizowane przez studentów, przechowywane są przez osoby prowadzące zajęcia z poszczególnych przedmiotów i weryfikujące osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Prace dyplomowe i protokoły z egzaminów dyplomowych są integralną częścią teczeki osobowej studenta i są przechowywane w teczkach osobowych studentów, skąd przekazywane są okresowo do Archiwum Uczelnianego AP.

Analiza monitoringu karier zawodowych absolwentów bazuje na dwóch źródłach informacji. Szczegółowe dane z tego obszaru prezentuje załącznik: Raport monitoringu losów absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku [Załącznik nr 23]. Z raportu wynika, że większość absolwentów podejmuje pracę w sektorze pomocy społecznej, lub ją kontynuuje na wyższych stanowiskach.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

1/ Dane na temat liczby, struktury kwalifikacji oraz dorobku naukowego nauczycieli akademickich raportowanego obszaru znajdują się w **Załączniku nr 16** [Obsada zajęć]. Kadra dobierana jest w taki sposób, aby w zakresie prowadzonego przedmiotu wykładowca mógł wykazać się odpowiednimi

publikacjami, kompetencjami, umiejętnościami teoretycznymi czy praktycznymi. W sytuacji zagrożenia epidemicznego zachowane są podstawowe zasady dydaktyki nauczania zdalnego.

Zajęcia w językach obcych: Elements of organization and management theory (przedmiot do wyboru).

Do najważniejszych osiągnięć dydaktycznych jednostki zaliczyć można: zajmowanie wysokich stanowisk na poziomie Instytutu i Uczelni, nagrody za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, członkostwo w stowarzyszeniach, zakładanie i prowadzenie stowarzyszeń. Popularyzacja osiągnięć dydaktycznych realizowana była w formie publikacji, udziału kadry w konferencjach i sympozjach naukowych, w tym w ich organizacji. Szczegółowe wykazy znajdują się w Cz. III. p. 4 (Charakterystyka nauczycieli akademickich)

2/ Pełny wykaz obsady zajęć i charakterystyka nauczyciele akademickich, których praca naukowa powiązana jest z prowadzonymi wykładami, znajduje się w: Część III. Nr 2. Wykaz przykładowych zajęć prowadzących do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej prezentuje **Załącznik nr 20** (Zajęcia prowadzące do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej).

3/ Łączenie przez nauczycieli akademickich (i inne osoby prowadzące zajęcia) działalności dydaktycznej z działalnością naukową: a/ podczas seminariów dyplomowych; b/ podczas regularnych wykładów; c/ w zakresie prac zaliczeniowych; d/ w sposobie prowadzenia zajęć przez wykładowcę. Na kierunku praca socjalna kadra dobierana jest wg posiadanych przez wykładowców kompetencji naukowych, ale także (zwłaszcza w przypadku przedmiotów o charakterze praktycznym) kompetencji dydaktycznych. Wskazanie kompetencji dydaktycznych zawarte jest w Cz. III, p. 4 (Charakterystyka nauczycieli akademickich) oraz w Załączniku nr 7, gdzie powiązano wykładany przedmiot z reprezentowaną przez wykładowcę dyscypliną, działalnością naukową i w wielu miejscach – działalnością dydaktyczną.

W związku poszerzaniem kompetencji dydaktycznych AP organizowała szkolenia z prowadzenia zajęć i udostępniania materiałów on-line na platformie moodle i MSTeams. Wykładowcy biorą udział w kursach doskonalących organizowanych przez wyspecjalizowane uczelnie w Polsce, w ostatnim czasie były to szkolenia w zakresie dydaktyki i metodyki prowadzenia zajęć zdalnych.

Włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej: Studentki II roku PS (stacjonarne) zostały włączone w przygotowanie i przebieg konferencji naukowej poświęconej prawom człowieka w roku 2018 i w 2019 (Gdańsk, Europejskie Centrum Solidarności), zorganizowanej przez Pomorskie Centrum Praw Człowieka w Gdańsku. Zachęta do publikowania fragmentów prac dyplomowych na łamach uczelnianych czasopism ("[Edukacja w dyskursie](#)") czy jako rozdziały w monografiach.

4/ Polityka kadrowa. Wyróżniony obszar reguluje Uchwała nr R.000.63.19 Senatu AP w Słupsku z dnia 30.10.19 r. w sprawie przyjęcia Zasad organizacji i funkcjonowania Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w AP w Słupsku i Złącznik nr 1 do Uchwały [Załącznik nr 2 i 3]. Reguły i wymagania w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć biorą pod uwagę naukowe i dydaktyczne kompetencje kandydata, poświadczone odpowiednimi dokumentami, zgodnie z obowiązującym prawem, następnie udokumentowany dorobek naukowy i osiągnięcia dydaktyczne.

Celem prowadzonej polityki kadrowej jest przede wszystkim zapewnienie realizacji procesu kształcenia na najwyższym poziomie dydaktycznym i naukowym, w tym osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się na kierunku.

Rekrutacja kadry naukowo-dydaktycznej dokonuje się według standardów Ustawy 2.0, zapotrzebowania kadry, na zasadzie konkursowej (Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.). Procedurę rekrutacji kadry określa Statut AP, rozdział VII [Załącznik nr 1].

Sposoby, zasady i kryteria oceny jakości kadry reguluje Uchwała nr R.000.20.18 Senatu AP w Słupsku z dnia 28 marca 2018 r. [Załącznik nr 4]. Nauczyciele akademicki oceniani są przez studentów na koniec każdego semestru. Proces dokonuje się za pośrednictwem systemu HMS w wirtualnym dziekanacie. Wyniki ankiet studenta brane są pod uwagę w okresowej ocenie nauczyciela i są składnikiem ogólnej oceny. Instytut prowadzi systematyczne hospitacje zajęć: systemowe – w przypadku zatrudnienia nowego pracownika – w pierwszym roku, interwencyjne – w przypadku uzyskania oceny przez studenta poniżej 3,49 oraz bieżące, wynikające z planu hospitacji w instytucie.

5/ Wspieranie i motywowanie kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych realizuje system nagród z tytułu dokonań w zakresie nauki, dydaktyki, organizacji, w oparciu o ogólnouczelniany regulamin (Zarządzenie Rektora nr R. 021.132.20 z dnia 30.09 2020 roku w sprawie wprowadzania Regulaminu przyznawania nagród rektora dla nauczycieli akademickich w Akademii Pomorskiej: Załącznik nr 5.

6/ Na kierunku praca socjalna spełniane są reguły i wymagania doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia zawarte w standardach kształcenia.

Dodatkowo

Realizowana polityka kadrowa obejmuje przejrzyste zasady rozwiązywania konfliktów, służy ochronie godności pracownika i studenta, przeciwdziałania dyskryminacji i wykluczeniu [Załącznik nr 41, Zarządzenie nr R.021.133.19 Rektora AP w Słupsku z dnia 12.12.19 r. w sprawie wprowadzenia Procedury Przeciwdziałania Mobbingowi i Dyskryminacji w Akademii Pomorskiej w Słupsku].

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.

1/ Sale i sprzęt przydatny do realizacji zajęć jest w dobrym stanie, konserwowany, wymieniany, aktualizowany. Sale są w bardzo dobrym stanie, warunki komfortowe, zarówno dla większych, jak i mniejszych grup. W uczelni organizowane są konferencje, które pomieścić mogą do 900 osób jednocześnie. Obiekt – budynek przy ul. Westerplatte 64 jest przystosowany do obsługi osób z niepełnosprawnościami, w tym osób niedowidzących.

W Akademii Pomorskiej przygotowana jest specjalna sala dla kierunku praca socjalna, w której student może przyjść i prowadzić swoje badania naukowe, skonsultować je z wykładowcą czy promotorem pracy dyplomowej. Uczelnia jest otwarta na tego typu inicjatywy.

2/ Księgozbiór Biblioteki Uczelnianej AP w Słupsku dla kierunku „PRACA SOCJALNA” liczy ponad 7 tysięcy jednostek bibliotecznych książek. Są to publikacje stanowiące aktualną literaturę

(obowiązkową i uzupełniającą) dla studentów oraz literaturę naukową, umożliwiającą prowadzenie badań naukowych z tego obszaru wiedzy. Studenci i pracownicy posiadają również dostęp do 65 tytułów książek elektronicznych z zakresu SOCJOLOGII oraz 87 tytułów z zakresu PEDAGOGIKI w bazie IBUK LIBRA. Biblioteka posiada ogółem 3 033 tytułów czasopism w formie drukowanej. Prenumeruje 260 tytułów czasopism na tradycyjnych nośnikach (papierowych), w tym 38 tytułów dla kierunku „PRACA SOCJALNA”. Biblioteka Uczelniana AP w Słupsku oferuje też dostęp do wielu tysięcy tytułów czasopism i książek w formie elektronicznej; jest uczestnikiem Konsorcjum MathSciNet, EBSCO, Elsevier i ASFA oraz IBUK (książki elektroniczne). Współtworzy między innymi Bałtycką Bibliotekę Cyfrową.

Biblioteka Uczelniana Akademii Pomorskiej w Słupsku pracuje w systemie komputerowym PROLIB, wszystkie czynności biblioteczne są skomputeryzowane, m.in. działa komputerowy moduł zdalnego zamawiania i rezerwacji zbiorów poprzez Internet, istnieje także Strefa Wolnego Dostępu do zbiorów z samoobsługowym systemem wypożyczania i zwrotów (RFID). Obiekt – budynek przy ul. Arciszewskiego 22c jest przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych, w tym osób niedowidzących. Studenci przechodzą obowiązkowe szkolenie biblioteczne.

3/ Studia na kierunku Praca Socjalna, mogą być prowadzone za pośrednictwem technologii umożliwiającej kształcenie zdalne. Wprawdzie Program Studiów jest przygotowany do kształcenia stacjonarnego, ale w dobie zagrożenia epidemicznego wprowadzono szereg zaleceń zgodnych z wytycznymi Ministra [Załącznik nr 29a-c]. W okresie obostrzeń związanych z pandemią nauczyciele i studenci mogą korzystać z następujących narzędzi: platforma e-learningowa Moodle, platforma techniczna Navoica, MS Teams, Google Classroom, Hangouts Meet, Zoom, Skype, Google Meet. Zasady przygotowania i udostępniania studentom materiałów dydaktycznych, zasady rozliczania zajęć w trybie zdalnym określono w Zarządzeniu Nr R.021.62.20 z dnia 4 maja 2020 roku w sprawie organizacji kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość [Załącznik nr 29b]. Organizowane są także szkolenia dla nauczycieli w zakresie wykorzystania platformy Navoica, w tym szkolenia w zakresie BHP dla studentów rozpoczynających kształcenie.

Instytut Pedagogiki, w ramach którego prowadzone są studia na kierunku *Praca socjalna*, obok elementów bazy uczelnianej, posiada własną bazę dydaktyczną usytuowaną w budynku przy ul. Bohaterów Westerplatte 64, gdzie dysponuje 17 salami dydaktycznymi, z czego 9 sal przeznaczonych jest do realizacji zajęć w formie ćwiczeniowej (40 i 20 – osobowe pomieszczenia dla ćwiczeń), 4 audytorijnych (100 i 160 – osobowe pomieszczenia dla wykładów), 5 seminaryjnych (15 – osobowe pomieszczenia dla seminarium). Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w tablice kredowe bądź suchościeralne, projektory multimedialne, ekrany projekcyjne. W sześciu salach znajdują się komputery *all in one*, system nagłaśniający, w dwóch podwieszany zestaw TV. Dodatkowo w dwóch salach wykładowych znajdują się instrumenty muzyczne (2 fortepiany).

Realizacji zajęć w formie laboratoryjnej (CL), zwłaszcza nauczania wymagającego sprzętu IT, służy specjalnie przystosowana sala komputerowa - Pracownia Technologii Informacyjnej (ICT), która obok wyposażenia standardowego, posiada 16 stanowisk z dostępem do komputera stacjonarnego, umożliwiających zindywidualizowane kształcenie na wyeksponowanych stanowiskach pracy (fotografia 2). Studenci mają dostęp do programu Statystyka, nowego pakietu Office oraz programu Atlas.ti – wykorzystywanego do analizy badań jakościowych.

Institucje w których prowadzona jest praktyka posiadają stosowne wyposażenie do ich przeprowadzania i zapewniają uzyskanie efektów uczenia się, mają ICT i odpowiednią do przyjmowania praktykantów infrastrukturę.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca z otoczeniem społecznym-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój samego kierunku Pracy Socjalnej odbywa się między innymi poprzez stały kontakt z interesariuszami zewnętrznymi. Część z nich uczestniczy także w samym procesie kształcenia, który systematycznie (raz w semestrze) poddawany jest ocenie przez studentów w formie elektronicznej ankiety, której wypełnienie jest dobrowolne. Na podstawie wyników, możliwa jest na bieżąco analiza samego wpływu interesariuszy na proces kształcenia. Skład interesariuszy zewnętrznych jest na bieżąco analizowany i poszerzany, w zależności od potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Interesariusze zewnętrzni uczestniczą w spotkaniach Zakładu Pracy Socjalnej podczas, którego mają możliwość modyfikacji proponowanego programu kształcenia. Obecnie są to przedstawiciele następujących placówek: mgr Marcin Treder - Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Słupsku; mgr Magdalena Skóra - Dyrektor Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Słupsku, mgr Angelika Szuran-Karpiej - Dyrektor ośrodka dla psychicznie chorych w Słupsku; na kierunku praca socjalna prowadzi przedmioty: praca socjalna z trudnym klientem, projekt socjalny w pracy socjalnej); mgr Urszula Dąbrowska - Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku; mgr Przemysław Kaca - absolwent kierunku praca socjalna, Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku; Pomorskie Centrum Praw Człowieka (dyr. Dr Daria Bieńkowska, członek współzałożyciel dr hab. R. Kozłowski, prof. AP).

Ze względu na rozwój opieki środowiskowej (psychiatria środowiskowa) oraz nowymi wyzwaniami, jakie pojawiają się przed pracownikami socjalnymi, do składu interesariuszy zewnętrznych został zaproszony mgr Krzysztof Sikorski – Dyrektor [Centrum Zdrowia Psychicznego w Słupsku](#).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz jej wpływ na konstruowanie, realizację i doskonalenie programu studiów możliwa jest także za pomocą praktyk studenckich organizowanych w instytucjach związanych z pracą socjalną. Studenci mają możliwość do wyboru wiele instytucji, w których mogą zdobyć doświadczenie zawodowe, między innymi: [Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie](#), Środowiskowy Dom Samopomocy w Słupsku; [Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku](#), [Centrum Zdrowia Psychicznego w Słupsku](#), [Dom Pomocy Społecznej w Lubuczewie](#), [Dom Pomocy Społecznej "Leśna Oaza" w Słupsku](#), [Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słupsku](#). Pod Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Słupsku, podlegają również następujące placówki: Placówki wsparcia dziennego; Placówki socjalizacyjne; Dzienny Dom Pomocy Społecznej; Mieszkania chronione.

W Uczelni działa [Rada Gospodarcza](#). Zadaniem Rady jest wspieranie i wypracowywanie narzędzi oraz projektów, które wpływałyby na rozwój Uczelni, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb gospodarczych.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

1/ Akademia Pomorska stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku [zob. oferta Akademii Pomorskiej w aspekcie [współpracy międzynarodowej](#)]. Środki finansowe pochodzą m.in. z Badań Statutowych oraz z zasobów uczelni przeznaczonych na rozwój nauki. Studenci i wykładowcy mają możliwość korzystania z wyjazdów zagranicznych w celu obycia studiów lub przeprowadzenia badań naukowych, kwerend bibliotecznych.

[Prawnicy Zakładu Pracy Socjalnej](#) zdobywają nowe doświadczenia poprzez wyjazdy zagraniczne. Biorą udział w konferencjach międzynarodowych, krajowych zagranicznych, kwerendach (R. Kozłowski: Florencja EUI, Biblioteka Watykańska, Augsburg 2018, 2019, Włochy 2016-2017), dr M. Słowik (Francja). Umiędzynarodowienie wpisuje się w plany rozwoju kierunku praca socjalna w postaci zwiększenia kontaktów z ośrodkami zagranicznymi i wymiany wykładowców i studentów. Na obecnym etapie takie działania są prowadzone.

2/ W programie studiów kryterium umiędzynarodowienia realizowane jest poprzez wprowadzenie konkretnych przedmiotów, takich jak: dialog międzykulturowy, praca socjalna w środowisku wielokulturowym, praca socjalna w warunkach globalizacji oraz przedmioty prowadzone w j. angielskim Elements of organization and management theory. Kierownictwo kierunku dąży do rozszerzenia tej oferty dla studentów.

Na kierunku pracy socjalnej studiują także studenci z zagranicy zdobywając tzw. podwójny dyplom. Przygotowywane przez nich prace dyplomowe pisane w języku polskim oceniane są wysoko, ponadto omawiana w nich problematyka podczas seminariów rozwija naukowo i kulturowo studentów zagranicznych i polskich. W danym semestrze w zajęciach na kierunku praca socjalna uczestniczy około 5 studentów z zagranicy.

3/ Studenci pracy socjalnej w ramach lektoratu z j. angielskiego i niemieckiego nabywają umiejętności językowych na poziomie B2. Mają także możliwość korzystania z oferty [Erasmus+](#), do czego są zachęceni przez kadre akademicką. Na kierunku praca socjalna (podwójny dyplom) od kilku lat studiują studenci z Ukrainy. Zajęcia prowadzone są razem ze studentami polskimi, niektóre osobno [Zob. **Załącznik nr 37**, Zarządzenie nr R.021.105.20 Rektora AP w Słupsku z dnia 28.07.20 r. w sprawie zasad organizacji zajęć dydaktycznych w języku angielskim lub niemieckim].

4/ Studenci i kadra kierunku praca socjalna mają możliwość korzystania z oferty uczelnianej w zakresie wymiany międzynarodowej z uczelniami partnerskimi. W naukowo-dydaktyczne kontakty międzynarodowe zaangażowani są pracownicy Zakładu Pracy Socjalnej, jak też wykładowcy z innych zakładów Instytutu Pedagogiki. Na kierunku praca socjalna zajęcia w II semestrze prowadzone są w grupach składających się ze studentów polskich i ukraińskich, w ramach podwójnego dyplomu, co rozszerza zakres współpracy międzynarodowej.

5/ Udziału wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku: prof. wizytujący Herbert Zoglowek (UiT - Arctic University of Norway), prof. wizytujący Konstantin Karpiński (Państwowy Uniwersytet w Grodno), prof. dr hab. Larysa Novak-Kalyalyeva: profesor wizytujący - na stałe współpracuje z Akademią Pomorską, [Pracownią Bioetyki i Praw](#)

[Człowieka](#) oraz Pomorskim Centrum Praw Człowieka. Studenci kierunku praca socjalna korzystają z prowadzonych przez profesorów wizytujących zajęć i doświadczenia.

6/ W Akademii Pomorskiej prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Ocenami zajmują się: Uczelniana Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich zatrudnionych na stanowiskach badawczych lub badawczo-dydaktycznych (UKOB) oraz Uczelniana Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych (UKOD).

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

1/ Na kierunku Praca socjalna Studenci mają warunki do rozwoju naukowego, poprzez umożliwienie im udziału w organizowaniu konferencjach naukowych (po których stwarza się im okazję do krytycznego odnoszenia się do prezentowanych na konferencji treści), na przykład: 12-13 czerwca 2018 roku konferencja Katedry Pracy Socjalnej AP w Słupsku: „Prawa kobiet – dawniej i dziś. W stulecie nadania praw wyborczych kobietom w Polsce”; 19.11.2018 roku w Gdańsku (Europejskie Centrum Solidarności): I Konferencja pt. Prawa człowieka i ludzkie bezpieczeństwo”; 18 listopada 2019 roku w Gdańsku „II konferencja praw człowieka: Prawa człowieka a priorytety Agendy 2030 na rzecz Zrównoważonego Rozwoju. Inkluzja, równość, godność i ludzkie bezpieczeństwo” (studentki kierunku Praca Socjalna brały udział w organizacji konferencji i biernie w niej uczestniczyły).

System opieki naukowo-dydaktycznej dotyczy indywidualnej organizacji studiów (IOS) [zob. §25 i §64 Regulaminu studiów, **Załącznik 34a**]. Opieka naukowa sprawowana jest także w ramach seminarium dyplomowego. Zobowiązania promotora zostały określone w Regulaminie dyplomowania w Instytucie Pedagogiki na kierunku Praca Socjalna [**Załącznik nr 21**].

Na kierunku Praca Socjalna, funkcjonuje system opieki dydaktycznej nad studentami poszczególnych kierunków i lat studiów opiekun roku [**Załącznik nr 28**, Zakres obowiązków opiekuna praktyk]. Opiekę nad studentami w procesie realizacji praktyk sprawuje opiekun praktyk, a nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk sprawuje Instytutowy Koordynator ds. Praktyk Studenckich [Zob. [Praktyki](#)].

Opiekę administracyjną nad studentami kierunku Praca Socjalna sprawuje pracownik [Biura Obsługi Studenta i Doktoranta](#).

Zasady pomocy materialnej dla studentów zawarte są w Regulaminie ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Akademii Pomorskiej w Słupsku [**Załącznik nr 22**, Regulamin świadczeń dla studentów i doktorantów - Zarządzenie Rektora nr R.021.112.20 z dnia 2.09.2020]. We wszystkich obszarach działań dotyczących wsparcia studentów biorą udział przedstawiciele Rady Samorządu Studentów.

Studenci z niepełnosprawnością mają zapewnione wsparcie, które koordynuje Punkt Obsługi Osób Niepełnosprawnych Akademii Pomorskiej [zob. **Załącznik nr 43**, Regulamin przyznawania wsparcia oraz wydatkowania dotacji dla osób niepełnosprawnych].

Budynek, w którym odbywają się zajęcia na kierunku Praca Socjalna jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami motorycznymi. Osoby z niepełnosprawnością mogą też korzystać z Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS).

W ramach wspierania wejścia studentów Pracy Socjalnej na rynek pracy zadbano o odpowiedni dobór miejsc praktyk. Poza tym zatrudniono tzw. interesariuszy zewnętrznych, przedstawicieli zawodu pracownik socjalny, którzy prowadzą dla studentów zajęcia z wybranych przedmiotów oraz biorą udział w ustalaniu i weryfikacji efektów uczenia się na kierunku Praca Socjalna.

Wsparcie w rozwoju zawodowym zapewnia wszystkim studentom [Akademickie Biuro Karier](#), które organizuje między innymi coroczne Akademickie Spotkania z Przedsiębiorczością, we współpracy z lokalnymi partnerami (np. PUP w Słupsku), wspiera wybitnych studentów w przygotowywaniu wniosków do Ministerstwa (stypendia, nagrody). AP korzysta również z wyników badania ministerstwa ELA ([Ogólnopolski System Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów](#)).

Na ofertę Biura Karier składają się liczne szkolenia. Podzielono je na trzy grupy:

1/ Świadczenie wsparcia w formie poradnictwa grupowego ukierunkowanego na potrzeby pracodawców i pracowników: Asertywność, Praca z trudnym klientem, Komunikacja, Kreatywność, Wypalenie zawodowe, Poczucie własnej wartości, Zarządzanie stresem z elementami inteligencji emocjonalnej, Motywacja – skąd ją czerpać?, Zmiana nawyków.

2/ Świadczenie wsparcia w formie usług grupowego poradnictwa zawodowego oraz grupowej informacji zawodowej w ramach promowania i inicjowania przedsiębiorczości: Zakładanie firmy krok po kroku, Osobowość przedsiębiorcy – sprawdź czy ją posiadasz, Personal branding – zbuduj swoją markę, Jak to robią inni? – zainspiruj się i zostań swoim szefem, Zmotywowany szef – najlepszy szef, Komunikacja w marketingu, Zarządzanie relacjami z klientem, Nowa szansa – własny biznes, Savoir vivre w biznesie, Zarządzanie czasem w firmie, Zarządzanie stresem.

3/Świadczenie wsparcia w formie grupowego poradnictwa zawodowego oraz grupowej informacji zawodowej ukierunkowane na specyficzne potrzeby klientów: „Twoja wizytówka zawodowa”, „Gotowość do zmian – przełam swoje bariery”, „Wyznaczaj, planuj, działaj – skuteczne osiąganie celów”, „Networking – zbuduj pozytywne relacje i swój sukces zawodowy”, „Nowa praca – nowe wyzwania”, „Ja – teraz i w przyszłości – budowanie swojej ścieżki kariery”, „Mój wizerunek online”, „Odkryj ocean możliwości” – trening kreatywności, „Chcieć i móc” – rozwój motywacji, „Mosty zamiast murów” Komunikuj się swobodnie, „Obudź w sobie swój potencjał” – trening twórczości, „W Tobie jest moc” - budowanie poczucia własnej wartości, „Wyraź siebie – trening asertywności”, „Czas to pieniądź – nauka skutecznego zarządzania czasem”, „Stresuj się dobrze – trening zarządzania stresem”, „Mapa marzeń, mapa celów”.

W Akademii Pomorskiej funkcjonuje system motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych. Szczegóły w tym obszarze omawia Zarządzenie **Rektora AP w Słupsku** z dnia 2.09.20 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów i doktorantów Akademii Pomorskiej w Słupsku [**Załącznik nr 40 i 22: Regulamin świadczeń**].

Akademia Pomorska monitoruje kariery absolwentów. Monitorowanie karier absolwentów reguluje Uchwała nr R.000.5.18 z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian do uchwały nr R.000.4.16 z dn. 27.01.2016 r. w sprawie wprowadzenia Procedury Badania Losów Zawodowych Absolwentów.

Z przeprowadzonej wśród absolwentów rocznika kierunku Praca Socjalna rocznika 2019 ankiety dotyczącej ich losów zawodowych wynika, że są oni zadowoleni z osiągniętych efektów kształcenia,

także w zakresie nabytych w trakcie studiów umiejętności i kompetencji [**Załącznik nr 23**, Raport monitoringu losów absolwentów Akademii Pomorskiej w Słupsku].

W Akademii Pomorskiej istnieje wiele sposobów informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej: strona internetowa, media społecznościowe (facebook), opiekun roku, sekretariat IP, pracownicy biura ds. studentów i doktorantów itp.

W przypadku rozstrzygania skarg zgłaszanych przez studentów wnioski kieruje się do kierownictwa Instytutu i Rektora.

Akademia Pomorska, w szczególności opiekunowie roku i opiekunowie praktyk, podejmują działania informacyjne i edukacyjne ws. bezpieczeństwa, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak i pomocy jej ofiarom. W możliwie skutecznym zakresie inicjatywę tę przejmują poszczególni wykładowcy, których studenci darzą swoim zaufaniem.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

1/ Informacje dotyczące procesu rekrutacji (w tym warunki przyjęcia na studia na kierunku Praca Socjalna) są udostępniane osobom zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej AP [[Rekrutacja na kierunek Praca Socjalna](#)], dodatkowo link do tych informacji znajduje się również na facebookowej stronie Zakładu pod postami publikowanymi w czasie rekrutacji.

Szczegółowe informacje dotyczące programu studiów dostępne są dla Studentów na tablicach informacyjnych w Instytucie, na stronie AP, Instytut Pedagogiki, Praca Socjalna [[Sylabusy](#)] i na stronie [Biuletynu Informacji Publicznej](#) Akademii Pomorskiej. Strona Zakładu Pracy Socjalnej jest systematycznie aktualizowana przez koordynatora ds. medialnych Zakładu.

2/ Ocena publicznego dostępu do informacji dokonywana jest na podstawie opinii studentów (zgłaszanych opiekunom poszczególnych lat), interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych przekazywanych indywidualnie zarówno poszczególnym pracownikom, jak i władzom AP. Uwzględnianie zgłaszanych uwag owocuje ciągłym doskonaleniem stron www zarówno w skali całej uczelni, jak i Instytutu Pedagogiki (w tym Zakładu Pracy Socjalnej), poprzez m.in. wprowadzenie nowej identyfikacji wizualnej, bardziej przejrzystej struktury zakładki.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

1/ W Akademii Pomorskiej w Słupsku funkcjonuje System Zarządzania Jakością Kształcenia, który reguluje Uchwała nr R.000.63.19 Senatu AP w Słupsku z dnia 30.10.19 r. w sprawie przyjęcia Zasad organizacji i funkcjonowania Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w AP w Słupsku [**Załącznik nr 2 i 3**]. Schemat organizacyjny systemu zarządzania jakością kształcenia zapewnia jego wysoki poziom: naukowy, merytoryczny, organizacyjny i personalny. W AP za funkcjonowanie systemu jakości kształcenia odpowiada Prorektor ds. Kształcenia, kierujący pracą Biura ds. Kształcenia. Zarówno Prorektor, jak i pracownicy Biura (w sekcjach) pozostają w ścisłym kontakcie z Instytutową Komisją

ds. Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi także pracownik Zakładu Pracy Socjalnej. Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia czuwa nad planowaniem i wdrożeniem procedur zmierzających do poprawy jakości kształcenia, ujednoczeniem procedur związanych z działalnością sfery administracyjnej uczelni mającej związek z jakością kształcenia studentów.

2/ Modyfikacje i doskonalenie programów studiów na kierunku Praca Socjalna podejmowane są w trakcie prac Zakładu Pracy Socjalnej, następnie Rady Instytutu Pedagogiki. Wcześniej prowadzone są prace w Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W proces ten zaangażowani są także interesariusze i studenci. Procedurę zatwierdzania programów studiów reguluje [Zarządzenie nr R.021.140.19 Rektora AP w Słupsku z dnia 12.12.19 r. w sprawie wprowadzenia Procedury dotyczącej ustalania programu studiów/wprowadzania zmian w programie studiów w Akademii Pomorskiej w Słupsku](#) [Załącznik nr 44 i 44a: Procedura dotycząca ustalania programów studiów].

3/ Monitorowanie programu kształcenia i jego efektów odbywa się poprzez okresowe przeglądy i analizy programów studiów. Wykonuje je Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Rady IP analizuje wnioski członków Rady Programowej, dyskutowane są postulaty studentów i interesariuszy zewnętrznych i Komisja i Rada IP, w skład której chodzi Kierownik Zakładu Pracy Socjalnej. Monitorowanie dąży do wyznaczenia kierunku perspektywicznych zmian i wypracowania modelu uczenia się, tak aby dostosować program studiów na kierunku praca socjalna do nowych wyzwań, jakie stawia np. lokalny rynek pracy oraz oczekiwania pracodawców.

4/ Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się prowadzona jest zgodnie z „Instrukcją dotyczącą weryfikacji efektów kształcenia dla przedmiotu/modułu w systemie HMS <wirtualny dziekanat>” [Uchwała Senatu AP nr R.000.10.16 z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wniesienia Aneksu nr 2 do uchwały nr R/0004/33/13 z dnia 19 czerwca 2013 roku.

W systemie HMS (wirtualny dziekanat) prowadzona jest *Karta ewaluacyjna przedmiotu* (ankieta ewaluacyjna). Wyniki oceny ankietowej brane są pod uwagę przy ocenie pracownika. Karty przechowywane są w sekretariacie IP. Osiągane efekty uczenia się podlegają weryfikacji i omówieniu Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

5/ Na spotkaniach pracowników zakładu pracy socjalnej z interesariuszami zewnętrznymi omawia się bieżące sprawy, jak również podejmuje się dyskusję dotyczącą doskonalenia i realizacji programu studiów, praktyk zawodowych i innych zagadnień, które mają związek z prowadzeniem kierunku. W corocznych spotkaniach zakładu biorą udział także studenci.

6/ Zewnętrznie wyniki ocen kształcenia i formułowanych zaleceń wprowadza się w proces doskonalenia programu poprzez modernizację sylabusu, a także poprzez bezpośrednie oddziaływanie wykładowcy na studentów poprzez podejmowanie brakujących tematów itd. Wykładowcy poszczególnych przedmiotów, zwłaszcza specjalnościowych, znają możliwości takiego pokierowania dydaktyką, aby sprostać stawianym wymaganiom.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Profil ogólnoakademicki kierunku Praca socjalna. 2. Doświadczenie i profesjonalizm kadry badawczo-dydaktycznej Zakładu Pracy Socjalnej oraz IP. 2. Dobra współpraca Uczelni, IP, a w szczególności pracowników Zakładu Pracy Socjalnej z otoczeniem społecznym i gospodarczym (interesariuszami zewnętrznymi). 4. Zaangażowanie interesariuszy wewnętrznych w modelowanie Programu studiów i poprawę jakości kształcenia. 5. Liczebność grup, ułatwiająca osiągać efektów uczenia się. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak możliwości podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów na studiach drugiego stopnia w ramach kierunku. 2. Brak oferty studiów w pełni elearningowych; 3. Brak alternatywnych specjalności. 4. Niewielkie w stosunku do możliwości zaangażowanie studentów w badania prowadzone przez pracowników IP.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost zapotrzebowania na pracowników socjalnych w instytucjach pomocy społecznej i sektorze ochrony zdrowia. 2. Zwiększanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi, m.in. poprzez komercjalizację badań. 3. Wdrażana polityka społeczna wymagająca monitoringu badawczego, który umożliwi komercjalizację badań prowadzonych w Uczelni i IP. 4. Międzynarodowe, w tym polskie doświadczenia wynikające z pandemii Covid-19, skłaniające decydentów politycznych i społeczności lokalne do zmiany w postrzeganiu roli i prestiżu zawodowego służb społecznych. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spadek potencjalnej liczby kandydatów w subregionie słupskim. 2. Ogólny (w tym medialny) wizerunek pracy socjalnej jako profesji obciążającej i nisko opłacanej. 3. Niska atrakcyjność Słupska skłaniająca potencjalnych kandydatów do podejmowania studiów w większych aglomeracjach. 4. Wzrost biurokracji w sektorze pomocy społecznej, który przekłada się na nieefektywność pracy socjalnej. 5. Ograniczenia możliwości dalszego rozwoju naukowego w ramach dyscypliny Praca socjalna, wynikające z nieuwzględnienia jej w nowym podziale dyscyplin naukowych.

(Pieczęć uczelni)

dr hab. Anna Babicka-Wirkus, prof. AP

(Podpis Kierownika Jednostki)

Słupsk, dnia 10 listopada 2020 r.

dr hab. inż. Zbigniew Osadowski, prof. AP

(Podpis Rektora)